

ſchuma apſtrahdaſchana or puſgraudneeki. Kad puſgraudneeki lahdū weetu 5 lihds 6 gadus ſtrahdā, tad wiſas wehrtiba ir jau pa trefcho daku masala. Wiſwairak lahdī ſemkopji aiftahw puſgraudneeku faim-neekoschanu, kure no ſemkopibas neka neſina, un tamdehl ne-eewehro, ka ſemkopibu war pozelt uſ dauds augſtaka pakahpeena, waj kureem naw peeteekoscha kapitala, paſcheem fawu ſemi apſtrahdat. Katra faimneegiba tilk tad war ſelt, kad wiſs ir pee rokas. Kur lai to no puſgraudneeka war pagehret? — Wini ar haweeem wahjajeem ſtidsneem newar nei ruden', nei pawaſar' ſemi peeteekoschi apſtrahdat. Birmajōs gaddōs gan wehl reds deewegan kylas druwas, bet wehlak aug tilai wahrpata un dadſchi ween, — un kad reis puſgraudneeki preeksch taſda ihpaſchuma waits ne-eronahs, tad wiſa ihpaſchneeks ir atkal behdigōs apſtahlid̄s un gruhid̄s laifid̄s.

Padomi teefas leetas.

6. Jautajums: Esmu mahjas uz nomu ujsnehmis kurzemē no kāhda faimneekā, kas pats tāhs pirzis uz dīsmtu; es winsas nomaju uz 12 gadeem, no 1888. līdz 1900. gadam. Kontrakts ir uz štēmpelpapihre rakstīts un pee pagasta teesās apstiprināts. Kad līhgāhm, man bija 100 rubļu ja-eemaksā 1888. gadā, tā ari pušē nomas naudas uz preekschu. Tad no teem 100 rubļiem iekatrū gadu 10 rubļu tapa pee nomas naudas maksāchanas man peerēķināti kārti; tā es buhtu tos 100 rubļu par 10 gadeem no grunts faimneekā dabujis atpakaļ. Bet tagad, pirms wehl nenodīshwoteem nomas gadeem, winsch tāhs mahjas pahrdod kāhdam zitam fungam, un man to weetu mans nomas dwejēs usteiz tikai 20. Novembri 1891. gadā. Pa teem nodīshwoteem 4 nomas gadeem es esmu 2 jaunas ehlas ustaifījis ar sawu materialu. Pēc līhguma man tāhs ehlas nebija jataifa, bet es, bez tāhm newaredams dīshwot, tāhs ustaifīju. Winsch man nekādu atlihdsibu par tāhm nedod, un tāhs nemt nost, ari nelauj. Bes tam esmu aħbulu seħjis, kuru wehl ne-esmu dabujis plaut, un preeksch nabs-koschabs wafarejas seħschanas wiċċu semi esmu usaxis, kuru mahjas eenahkdams, esmu atradis ne-artu. Muhsu kontrakta ir rakstīts, ka, kad tais 12 nomas gadōs winsch tāhs mahjas pahrdotu zitam, tad tas man ismaksā 200 rubļu, un man ta weeta ir ja-aldod ta gada 23. Aprīli. Bet kad kontrakts tika pee pagasta teesās apstiprināts, tad to panehma nomas dwejēs, un man, kā nomas nehmējam, pee pagasta teesās edewa tikai līhguma norakstu, ar pagasta teesās seebeli. Štēmpelpapihri meħs abi uz puše īm samaksajahm. — Tad nu luhdsu:

1) Waj war nomas weetu usfazit Nowembera mehnescha widū, t. i. pēhj Mahrtineem, un sad es to nepeenemu?

3) Waj man peenahkahs, tos 60 rublu dabut no mana nomas dwejja, kur es winaam pee lihguma 100 rublu eedewu un no teem tikai

40 rublu pēc nomas naudas maksājšanas esmu dabujis?

5) Waj par to abbulu, kuru esmu sehjis un ne-esmu dabujis
plaut, waru atmalku peeprafit?

6) Waj man peenahkahs kahda atmakha par to semi, kuru esmu sa-aris, bet ne-artu atradis, mahjas cenahldams?

7) Kam kontraktu peekriht turet, waj nomas dewejam, waj nomas nehmejam? Ja to peenahlahs luret nomas nehmejam, kas tad buhtu darams un eefahkams, un pee kahdahm teefahm es waretu schehetas un halibidishu mekket?

luhguma rakstu eesneegschamu, lai tautas weetneelu sapulze s̄cho likumu nepeenemtu. Pat daschi teologijas profesori tahdus luhguma rakstus parakstijuschi; bet tee ir pa leelakai dalači tahdi, kas mahza, ka muhsu Pestītājs bijis tikai zilwels un ne wis Deews. Sinams, ka valdiba tahdu gudrineuku prahofschamu ne-eewehros. Tautas wišleelaka dala ar jauno likumu it pilnigi ar meeru, un leekais „brihwprahätigajo“ un Schihdu draugu trofšnis paliks bes felmes.

Franzija. Tautas weetneeku sapulze isgahjuščo neděl' waldbā dabujuſi til' ſtipru ſpehreenu, ka ministereem ja-atkahpjahs no amata. Jo mineta sapulze ar prahwu balsu wairakumu iffazija, ka wina teem wairs ne-ujstizot. War gan buht, ka daschi no wineem atkal no jauna tiks eezelti amatōs, bet ministeru presidentam Fresiné'am buhs ja-at-kahpjahs.

Italija. Strahdneelkem s̄he dauds weetās leels darba truhkums usnahžis. Waldiba gan pehz eespehjas mehgina teem dot walsis darbus, tomehr tak daudseem ja paleek bes peknas. Sinams, ka mušinataji nu tos rihda uš waras darbeem, un tamdehk waldiba kasarmās tura saldatus gatawi farikhlotus, ka lai waijadſibas brihdi waretu kahrtibu un meeru usturet.

Numenija. Nule išdaritās weetneeku zelschanās waldbibas pretineeki palikuschi pawifam apakšchā. Waldibas peektireju skaitis jaun-egehleto weetneeku pulkā ir 142, turpretim pretineeku — tikai 23.

No eekschsemehm.

No Pehterburas. 25. Janwari, pulksten 7ds wakarā, Pehterburga bijusi loti beesā miglā kā aprakta. Warenahs elektriskahs lampas tik mas spihdeja, it kā waj buhtu neezigas petrolejas lampas. Sirgu dselsszela waditaji weenumehr druhmi swanija, lihds beidsot, nedroshibas dehl, pawifam nostahjahs braukt. Ne trihs folu tahli ne-wareja redset. Sirgi baidijahs, un daschi negribeja ne no weetas eet. Polizejas fargi weenumehr nopeetri fauz, lai brauz soleem. Kur laudis jo beeschi mehdsā staigat, tur kutscheeri, iskhapufchi, srgus aīs pawadas weda pee rokas. Wifas awises leezina, ka tik beesa migla wehl Pehterbura ne-ehot yeedishwota. Tik pulksten 2ds pehz pušnakts ta fahku iissust. — Schinis deenās abas mahfas Iwanownas, no kuzahm lihds schim weena par drukas skuhdu pahrlabotaju kahdā drukatā un otra par schuweju sawu usturu pelnijahs, sanemha no walsts-bankas 200 tuhkf. rublu leelo winnestu, lo laimes mahte tahm 2. Janwari pee prehmiju papiheru loseschanas peeschlihrusi. Tahs atnahza bankā, pawaditas no fawa krusitewa un krusitmahtes, tur sanemt winnestu. Abas mahfas luhdsā bankas kungeem, lai krusitewam tuhlit is-mahfajot 7 tuhkf. un krusitmahtei 10 tuhkf. rublu, un zitu wifū lai wirahm atdodot. „Waj juhs ari eset maiju panehmuščas libds?“ kahds no kungeem waizaja. — Brihnidamahs, mahfas prafisa: „Preelsch kam maiju?“ — „Nu, kur naudu eelik!“ kungs atbildeja. — „Ja, waj tad tik dauds buhs?“ — Winas ne buht nebija eewehtrojusčas, ka 2000 sim' rublu gabali wiru masajās portmanejās naw eeletekami. — Tad nu drihs turpat tika pagahdais mass, stiprs maijsch, kur laimes naudu wareja salikt, kuru tad abas mahfas aīsweda tuhlit Wolgas-Kamas bankā, kur latra 80 tuhkf. rublu noguldija us augleem. Lai laimes mahte, kas schoreis teesham nabadsites apbalwojuši, tahm ari turpmak paleek ustiziga! — Truhkuma zeeteju ap-gabalōs lihds schim pawifam jau 300 lauschu lehku cerihloti, kur bada zeeteji par welti top pa-ehdinoti. — 28. Janwari Pehterbura pa Nikolaja dselsszelu lihds ar pretschu wilzeenu peenahza diwi selta suhtijumi un tapa, sem apfargasčanas, nosuhtiti walsts naudas kaltowā. Pirmais suhtijums, 201 pudu smags, nahza is Tomskas, un otrais, 300 pudu smags, is Irkuzkas.

No Wilnas raksta sahds Warschawas awischu lihdsstrahdneeks, ka pee beidsamahs retruschi doschanas sahdas 60 prozentes Schihdu, kam kritahs kara deeneslä peeteiktees, naw atnahkuschi, zaur ko ne ween tee retruschi, kam otrahs un treshahs schäkiras atweeglinaschana kri-tahs, bija janem, bet ari weenigee dehli tapa nonemti. Tä par pee-mehru Kaukä 57 Schihdi tapa nonemti, kam atweeglinaschana kri-tahs, Graudnä 68, Wilnä 30 un Minskä pot 90. Wisu Schihdu skaita, kas seemela-wakara apgabalä pee nonemschanas nebija atnahkuschi, fneedsotees pee wairak tuhktoscheem, kuru peederigeem pehz likuma par satru ne-atnahkuscho ir 300 rublu soda-naudas jamalkä, kas nu tagad pqwifam kopä fneedsotees pee 900 tuhkt. rubleem. Pulks Schihdu, negribedami sawus radus schahdä naudas isdoschanä eegahst, esot pee eefaulschanas eeraduschees, bet pehz, nodoti, aissbehquschi.

No Juhtkaischeem, Leischdö. Swehtdeen, 12. Janwari, Juhtkaischeu robeschäfahds zilwels atrafis, kas bijis nosalis. Bet wehlak dabuijahn sinat, ka tas esot bijis peesists un tad nosalis. Tas esot wedis no fahdas kaiminu mahjeles salmus; bet tur tas ilgaki uskaweejes, ta ka tam nowakars usnahzis. Brauzot, tam fahdi tehwini usbrukuschi un to fadausijuschi. Sirgs tam bijis nojuhgts un peesests pee wesuma, pee kam ari wifas sirga leetas, ka rihki, fedulka, loks u. t. j. pr. tam palikti pagalwi, un tas ar pascha manteli bijis apsegts, lai gut. Wezs tas bijis gadu 70. Siteji wehl naw sinami.

Galochnitis.

Bidfeme.

No Rīhgas. Hr. Lāsemāna lga sehku pahrdotawa, Alekšandera bulvari № 1, ir jau, kā nahlamahs pawasaraš wchstnesi, fawu zenaš rahditaju issbewusi, kas ar gandrihs 100 flaisseem faknu, puķu un augļu nobildejumeem pusčkots. Schis zenu rahditajās latram pahnalam, kas tur leelakā mehrā sehklas pehrk, un ir zaur to jo dertigs, ka tas dod pamahzīschanu pahr jo eewehrojamu faknu, puķu un fainnezzibas augu audsefchanu. — „Rischf. Westnikam” esot sinots, ka schini mehnesi wiſi tautas školu inspektori no Tehrpataš mahzibas apgabala fanahkschot konferenžē, apspreest un isschikt dashus jautajumus, kas sīhmejahs us tautas školam Baltijas gubernās. Wini buhskot wairak deenu, sprečhot, pawadit.

No Ķhrgemes puses. Kahdam Ķhrgemes pagasta nabagam, kuresch, kahdus roku darbus strahdadams, bija ūpelnijsis kahdus rublus naudas un tos klehts glabajis, kahdā nakti, tad pats naw bijis mahjā, saglis atlausis klehts durvis un pauehmis wisu nabaga krabjumiku. — Tāpat kahdam jaunam pahrim, kuresch nupat pirms Seemas- svehkleem kahdas swinejis, sagti is klehts wisu mantu issaguschi, tā ka nekas wairs naw atlizis, ko ehet un ar ko gehrbtees. — Tā ari kahdam pušgraudneekam sagli wisu mantibu is klehts issaguschi, tā ka apsagtam ar sawu dsimtu tik atlizis, kas bijis mugurā un wehderā. — Lībds ar wezo gadu muhju puse ari

taħds frogs nobelōjabs; jo Ħarħas muixwas warros jaġu muixjabs
froġa waits nekahdu frogħeħanu natureshot. Daħchi gan noschelħo
f-foto preeka weettinu, bet daschein jaur to-paliks kahda lapejka f-lesħa.
— Pee mums ari influenċas slimiba atkal eeradu fees, un it-deewa għan
stipra, jo dasħi ar to kahdas nedelas slimo. Bet dasħi faka, ka, kaf
f-foto slimiba fahfot parahditees, tad tuħlit wajagħot brandwihna kreetni
eedser; jo tad ta ahtri pahreijot. Buhtu gan laba slimiba, pret kura
fibwa is buhtu atrasts par derigahm saħleħm! — Pagħajnejha goda
Għrgumes draudse peedsimuschi 216 behrni, miruschi 108 zilweki un
laulati 31 pahris. Aħrlaulibā d'simuschi 12 behrni. Weżżeek par 80
gadeem miruschi 11. — Raw ilgi atpalak, kaf muhsu draudse kahda
meita nofliżzino jahs. Diwas feeweet es-sliħżeju darbojusħa atdix-
winat, bet bes panahlkuma. Taħs nu abas stahstija tā: Kad sliħżeja
bija apglabata, tad arweenu man bija tā, ka kaf kahda mani skubi-
natu, zil weegli un labi esot zilwekkom noflix. Ak, zil gruhti man
bijja f-ċhim f-kubinatajam prettotees; jo daudsreis biju gatawa, eet sliħżej-
natees! Kad 2 nedelas peħġi gadidjuma biju pagħajnejha, tad f-kubin-
tajjs mani lila meerā.

Rufseme.

Saleneeku krahj- un aisdewumu kafe isgahjuſchā gada, tas ir no 1. Janwara 1891. lihds 1. Janwarim 1892. g., apgroſijusi, ſā no drukatā gada-pahrfkata redſams, 902 tuhlfst. 328 rubl. 68 kap. No ſchi apgroſijuma kafei flaidras peļnas atlīžis 4882 rubl. 52 kap. No ſcheinem flaitkeem gan latram buhs nopratams, ka ſchi kafe starp wiſahm Latvijas laukpagastu krahj- un aisdewumu kafehm eiem pirmo weetu. Gods un pateiziba ſchihs kafes kreetnajeem vaditajeem.

No Jaun-Swirlaukas. Isbailes pahrtrauza muhsu pagasta eemichtneekus, kad tuhlit pehz 12. Janvara pagastā ispaudahs bauma, ka schi pagasta robeschās uguns peelizeju banda useeta un wairak per-
sonu teekot apzeetinatas. Mas deenu wehlaku bauma israhdiyahs par pateefu. Leeta it schahda: Jelgawas-Bauskas aprinka preelschneka II. eezirkna jaunakais palihgs bija dabujis peesuhtitu wairak loschku beesu rakstu bes paraksta, kurā it skaidri tika usrahdits, kas pee muhsu pa-
gastā beidsamajā laikā nodegušcho ehku uguns-grehku iżzelschanahs wai-
nigi. Personas bija pee wahrda faultas un winu dīshwes weetas us-
dotas, un tāpat usdewuma pateefibas peerahdijumam dauds leegineku mineti, usdodot. Ko katrs no wineem fina leeginat. Pehz beswahrsha-
usdeweja raksta spreeshot, tas, it kā wiſur klaht buhdams, wiſu finaja usrafsit, un minetais eerehdniš nekawejahs, ismekleshanu usfahkt. Pa-
nahkumi israhdiyahs felmigi. Wairak personu tika apzeetinatas, no
kurahm kahdas ori nemas fawu noseegumu nemehginoja noleegt, bet
atsinahs, ka tahs un tahs ehkas, ūdmalas, rijs un schluhnus node-
dsinojuſchās par nolihgtu makſu. Wairak leegineku apleezinaja par
pateefu, ko beswahrdiſ fawā rakstā minejis. Daschi, lihds schim par
godigeem tureti ūaimneeki tika apzeetinati, un kahdi no wineem wehlak
us galwofchanu atlaisti, bet ihsteni wainigee tup aif restehm un ūawam
pelnitam ūodam gan ne-isbehgs. — Tē nu atkal redsams, ko mantas kah-
riba paspehj, un kur dīshchanahs pehz mamona aifwed; jo nekas now
tik ūmallki wihiſ, ko reis ne-apspihd ūaules rihts.

No Sodas. It kā par spihti muhsu gentigā uadnīla J. Dombrowska ūga publineem, sagli beidsamajā laikā sahl pahdroschibā mehginatees, weenas un tāhs paſchās mahjas it ihſā laikā nepolihiſkā ūnā apzeemodami wairak reiſu. Ne ſen atpakaſ tila ſcheijenes wiſās trejās Puhrizu mahjas eelaufchanahs sahdsibas iſ-daritas, un sagli bija bes pehdahn posuduſchi. Tagad atkal, nakti uſ 17. Janwari, faimneekam mahjā ne-efot, ſchee tumſibas wei-ſolneeki apzeemojuſchi Puhrizu Swenzes un Schiglu mahjas, iſda-ridami sahdsibas. Puhrizu-Swenzes faimneekam ir diwi laba-ke ſirgi nosagti un lahds 6 nedelu wegs teſch panemts, pee fuhts nokautis un aifweſts projam, kā ari ſirgu ſleijas un wehl zitas leetas notſcheiptas, un Puhrizu-Schiglu faimneekam atkal nokulſtiti lini no-ſoupti. Abi apſagtee faimneeki jau tā-kā-tā dſihwo truhzibā, un tā tad ſlahde ir nepažeefchama. Pehdas dſenot, gan diwas perfonas tila apzeetinatas un teefai nodotas, pee furahm ſagtahs ſleijas un linus atrada, — bet no ſirgeom un tēla ne wehſts. — Tāpat tika 13. Jan-wara wakarā kahdam fulmaſchinas waditajam Gr. pee ſcheijenes Buiku kroga no barona von Gr. aifdotaſ ſirgs lihds ar aifjuhgu nosagts, un ari kahdai S. pagasta N. faimneezel ſirgs no ſkolas nama aifbrauktſ; bet kā dſirdams, tad abi ſawus ſirgus zaur uſſpijonofchanu dabu-juſchi atpakaſ.

Sj Schwitenes. Schwitenes skola ar pagasta waldi atrodah sem weena jumta. Tagad weetejahs pagasta skolas telpas pahrpildatas no skoleneem. Japeemin ari, ka Behrsteles skolu gribaja peeweenot Schwitenes pagasta skolai. Ari waijadfigee foli tapa preefsch tam jau sperti. Iai peeweenoschana nosiltu. Weetejais skolas pahluhks, barons Hahns, esot ari skolas telpas ismehrojis, bet attradijat par nepeeteekoschahm diwu pagastu behrneem; tamdehl tas peeprafijis pagasta waldei, iai telpas paplaschinot, luxam peeprafijumam pagasta walde stipri pretojahs, — jo tad tai preefsch fewis buhtu ja-
gahda zitur telpas, waj jazel jauns pagasta nams. Ra dsird, esot ari ihpaschi lozelki iswehleti, kas lai ruhpetos, peenahzigas weetas isgahdat, ka Schwitenes un Behrsteles skolas faweenotu bes pahrbuhwes. — Nemas nesinu, waj buhs eespehjams, weenu skolu isnihzinat un to otrai peeweenot; jo zaur to taptu skolu skaitis pamaasinats. Gaidisim, kas preefschdeenags notika!

No Baufkas aprinka. 12. Novemberi 1891. g. pakaahru-
sees Stelpes pagasta lähda 90 godu weza semneeze, wahrdā Salda-
nais. Paschnahwibas eemeels neslinamä.

No Jaunahsmuischias. Pee turenē Spahrnu kroga 14. Janwara wakarā trihs sweschi wihti sadausijuschi Stabu pagasta Breeschu fainmeelu, tam atnemdamī 13 rublus naudas un daschadas leetas. Par wainigeem tura trihs fainmeelus. "R. G. A."

No Sehmes. Pa Tukuma leelzelu brauzot gar Sehmes bas-nizu, brauzejs war dabut redset, zil Schmeneekli naigi rihkojahs, materialu peewesdam i preeskj sawas wezahs, firmahs basnizas uskopscha-nas, ko tee nahlochä wažarä grib or Deewa palihgu isdarit. Preeks redset, ka tautas brahlj zihnahs, sawus svehtumus peelopt, neslatida-mees us gruhtajeem gadeem, las wišwairak muhsu kalmainöls loukös un purwainöls plawäls deewsgan wahrige manami. — Ta ka Tukuma zeen-mahzitajs sche tilk weenreis pa mehniesi atbrauz, deewakalposchanu no-turet, tad daschu reis basnizina ir loti pahrpildita. Ta ari treschajä svehtdeena vežz Swaignes-deenas, pee wisa sneedgaina laika, lahdö to deenu biig, it peetekofschs milzinsch biig erodao. Iai am ne tie dardö

Semkopiba un saimneeziba.

Wafaltruſafṣana aſſeeqta.

**Wahr ehdamà wißlabako isleetaſchanu pee mahju
lopeem.**

Mahju lopu seemas mitinaschana ir pilnā gaitā, un lihds ar to
ari foti daudsās fainmeezibās wehrtigo baribas lihdseltu leelisla is-
schkehrdeschana; pēc tam teek kluhdas un mifejumi isdariti pret pē-
dsihwojumeem un sinatnibu, zaur ko pa seemu deewsgan leeli saudejumi
cerodahs, un proti ne ween masās fainmeezibās, bet ari wehl leelajās,
tā tad akurat tur, kur to wišmasak waretu domat. Višas kluhdas,
kuras isdara lopu chdinaschanas finā, noteek, deemscchehl, tai stiprā ze-
ribā, ka eeweħro pareisu chdinaschann. Tamdehk turam par waija-
dsigu, to leetu apluhkot no neparteijiskahs sinatnibās pufes un eepa-
shitees ar lopu meeħas eekħejaħm bulħschananah, kuras nori sinahs lopu
mahgħa jeb wehderā pa apeħħsto baribas lihdseltu fagremoschanas jeb fa-
wahrishanas laiku. Bej schiħs sinaschanas ir muhsu darbs lopu tu-
resħanas finā nepilnigħi un pawiħam westiġs.

Semkopis sawus lopus audsina tadſchu tikai preeksch tam, ka
lai ſirgi winam ſtrahdā, un leelopi, aitas un zuhkas winam dod pehz
eefpehjas dauds no faweeim raschojumeem, ka peenu, gatu, wilnu, ſpeki
u. t. t.; bet tad lopa meeſas arweenu tahs weelas top patehretas, iſ
furahm lopu produkti jeb raschojumi ſtafhdahs, tad, pats par ſewi fa-
protams, to weetā ari waijaga gahdat tahdas jaunas weelas, kas wiſu
to atkal bagatigi atdod lopu meeſahm atpaſaſ, ko wina patehrejuſi
preeksch ſcheem raschojumeem. Tas noteek zaur to, ka ſinamu dau-
dsumu uſtura eewada lopu ſagremoſchanas jeb ſawahrifchanas kanalā;
bet lai to waretu eefpeht, tad tai baribai, ko lopi apehd, waijaga buht
diwahm leetahm, proti piermkahrt wiui waijaga buht tahm raschojumu
pamata weelahm, kurus lopam waijaga isdot, tamdehſ ka galas, aſinu,
peena u. t. t. raschanahs tikai tad war notift, tad ſcho raschojumu
pamata weelas, ihpafchi olu baltuma- un ſlahpelli ſaturoſchahs wee-
las, lopam teek veefawinatas. Un otrkahrt baribas lihdsellu wiſahm
uſtura weelahm waijaga buht tahdahm, ka tahs zaur ſagremoſchanas
jeb ſawahrifchanas fulahm teek iſlaufetas jeb padaritas ſchidras un
ta war pahereet lopa meeſas fulu rinkoſchanā.

Bet tāhs ustura weelas, kuras teek eewaditas sagremoschanas jeb sawahrifchanas kanalā, wehl naw wiš tāhdā buhfchanā, ka winas jaunaretu pahreet lopu meesas fulu rinkoschanā; winas waijaga sagremoschanas jeb sawahrifchanas organos pirms pilnigi iskaufet un jaunto padarit tāhdas, ka tāhs ir preefsch tam derigas, un tas noteek scheit apakfchā isteiktā fahrtibā.

Sagremoschanas jeb sawahrifchanas kanals pee muhsu mahju lopeem istaifa gazu abdas duhku, kura eefahkahs ar mutes dobumu un beidsahs ar weengala sarnas isteku. Winsch fastahw is mutes dobuma, rihkles, mahgas jeb wehdera un sarnu kanala; pee sirgeem un zuhkahm ir mahgai tik weena nodaka, turpreti pee leelopeem un aitahm tschertas. Mutes dobumā eewesta bariba teek scheit ar sobeem fakosta jeb fasfmalzinata, pee kam ta lihds ar to teek fajauktar feekalahl. Mutē, proti, ir dauds dseedseru, kuras fauz par feekalu dseedserem, kas isdod flahpelki faturoschu fulu, jeb feekalas; schi fula noder ne ween preeksch tam, baribas weelas atmihkstnat, bet winā ari atrodahs kahda weela, ta faultar feekalu weela, zaur kuras spehku ihpaschi stehrkelu milti teek pahrwehrsti par zukuru. Bes schihs pahrwehrschauas zukurā neder usturā atrodoschec stehrkelu milti lopeem nenecka. Tamdehl, ka weegli noprotaim, ir wifadā sinā loti waijadfiga leeta, ka fee-

kalas bagatigi eerodahs un labi samaifahs ar baribu. Seekalas mutē wišmasač eerodahs pee flapjas, fuligas baribas, turpreti wišwairak pee faufa ehdamā. Tas ir no loti leela swara praktiskā finā, tamdeht ka is ta waram noprast, ka arweenu ir dauds labaki, lopeem baribu, ihpaschi seemā, dot faufu, tamdeht ka zaur to, ka ta teek wai- rak fajaukta ar seekalahm, wina ari labaki war tapt fawahrita mahgā. Us to newar deewsgan darit usmaniguš, ka wišwairakas masajāš saimneebas wehl arweenu ir eeradumā, baribu, isnemot heenu, falmus un pelawas, lopeem pafneegti tikai kā dsehreenu, un it ihpaschi tos us- tura lihdselkus, kuri, kā milti, klijas, eefala degisti un ekas rauschi, preefch tam ir derigi, wišwairak radit galu, peenu un taukus, un kas pee jaunem lopeem ari weizina winu augšchanu. Kur schos spēhka baribas lihdselkus waijadsetu faufus dot lopeem, wini teek teem sneegti waj nu pawisam jau usmehrgeti, uspluzinati waj wahriti par dsehreenu. Bes tam schai finā ir ja-eeweħro, ka uhdeni iskaufetahs baribas weelas pee atgremotajeem, kā leellopeem un aitahm, no mutes zaur riħkli taifni ee-eet trefħajja mahgas nodakā, no kurenes wini wairs nenahl aħrā preefch atgremosħanas, un tā tad wiś neteek fawahriti un fastrah- dati abas pirmajās mahgas nodalas, kas pee lopa labas weifħchanahs ir loti waijadfiga leeta. Wifs faufs ehdamais teek no atgremotaju lopeem pħażż norihħchanas drihs is pirmahs mahgas nodalas atkal is- gruhis atpakał mutie un wehl reis fakodits, turpreti wifas tahs ehdamā weelas, kuras dsehreñā top pafneegtas, ne.

Tee semlopji, kuri negrib astahtees no wezahs, flapjahs ehdiashanas wihses, apgalwo par peemehru no milteem un elijahm, ka tee faufa buhshchanā fliftaki teek fagremoti jeb sawahriti mahgā, nekā kad winus dsehreenā dod lopeem. Pehz schihni maldigajahm domahm war ar pilnu teesibū fazit, ka seekalu eeraşchanahs jo stiprakti eestjahs, jo faufaks ir ehdamais. Tas zaur to weegli isskaidrojams, ka faufs ehdamais, milti, elijas u. t. t., tikai kā kumofī waj muskuli war tilt norihti; bet lai is fauseem milteem tahdi waretu fastahditees, ir speedigi waijadfigs, ka tee jo wairak teek fajaukti ar mutes seekalahm, ta tad ar to weelu, kura, kā jou peeminejahm, loti dauds veepalihds, baribū sawahrit mahgā un tajā atrodoschos stehrkelu miltus pahrwehrīt zukurā. No tam tad nu redsams, ka faufais ehdamais lopeem ir dauds derigaks, nekā kad wineem to pañneeds uhdeni. Spehka baribas lihdselku, kā miltu, eliju u. t. t., faufa ehdiashana, kopā ar ekseleem waj pelawahm, tamdeh̄l ari pehz wifseem peedsihwojumeem ir israhdiujuées par wißlabako.

Lopu ihpaschneku leelakà dala wehl arweenu domà, ka faufee baribas milti waj faufahs klijas no lopeem newar tikt norihti dibinà, un ka abi tahdà buhschanà naw lopeem derigi. Bet to war tikai tee sagit, kas wehl nekad naw fausi ehdingajuschi. Pirmais mehginajums peerahdihs, ka ir pawifam otradi. Veellopeem ir loti dauds feekalu, un winas fajauzahs ar wisfaufakajeem milteem tik pilnigi, ka tee drihs ween pahrwehfschahs par glotainu putru un teek norihti dibinà. Bes tam lopi jau paschi, un tee gan ir tee wißlabakee teesneschi schaileetä, ehd skrotetu labibu, klijas, cesala deegstus un falausitus ellas rauschhus dauds mihlaki faufus, nekà kad wineem tos dod dsehreenà, ka tas wehl loti daudsos lopu stakkos noteek. Bet kad nu wisi no go-wim dsertee schlidrumi taifni ee-eet trefchajá mahgas nodalà, bes ka tee kahdu laiku muté ar feekalahm buhtu dabujuschi fajaultees, un tad ari, ka schlidrums wairs neteek atgremots, — tad dsehreenà atrodofschahs baribas weelas nekad newar tapt tik pilnigi sawahritas mahga, nekà pee faufas ehdingachanas. Is tam isflaidrojahs ta leela spéhka star-piba starp fausi un flapji ehdingateem spéhka baribas libdelleem, un

(Peelikums pee „Latv. Am.“ Nr. 7., 1892. g.)
 teek beidsamee leelisli isschkehrdeti, tamdehl ka wini no lopeem ne puſtik labi neteek isleetati. Kad nu ari no lopeem nefagremotahs jeb nefawahrithahs ehdama weelas pawifam gan nepasuhd, tamdehl ka tahs ar iskahrnijumeem nahk mehsleem par labu, tad tas tadſchu ſakams tikai no klijahm, eefala deegsteem un ellas rauſcheem, bet ne wič no haribas milteem, kuri masās fajmneezibās tadſchu wiſwaital teek lopeem doti. Virmajeem trim haribas lihdselkleem, proti, ir dauds ſlah-pelli ſaturofchu uſtura weelu, kuras, no lopeem pilnigi ne-isleetatas, mehſlus padara wehrtigakus, kurpreti no lopeem nefagremoti jeb nefawahrithi ſtehrkelu milti mehſlōs ir pawifam beswehrtigi, tamdeht ka ſlah-pelka brihwahs uſtura weelas, pee kurahm ſtehrkelu milti peeder, muhſu ſtahdi peeteekofchā daudsumā dabon fur zitut dabā.

Sehju ifseemofchana.

(Beigum's.)

5. Waijaga mehreni — drihsak plahni, nekà beesi — isseht. Pa dauds beesa issehfschana arweenu isdod fmalkakus, wahrigakus stahdus un wahju eesfakoschano. Bet stahdeem, kureem seema japaahrzeesch, waijaga pehz eespehjas buht stipreem, un tamdeht waijaga tik plahni feht, ka wini us wifahm puschein war peeteekoschi attihstitees. Ari pa dñsu semé eewaditahs labibas fehklas isdod wahjakus stahdus, kas dauds weeglaki isseemo. — Rudñ, issehti us kartufelu semes un lehseni ee-arti, stiprakti isseemo, nekà tee, kuras us kartufelu semes ee-ezè, bes ka to artu.

6. Waijaga leetat fehlas labibu, kura naw augusji lehnakā klimata jeb gaifā, nekā ir tai apgabalā, kura teek fehta. Bes tam fehlas labibu newaijaga plaut, kad ta tapusji dselteni gatawa, bet kad ta uj streebrem pilnigi eenahkupees. — Peedishwojumi ari ir peerah-dijuschi, ka labiba, no smagaš semes weegla semē fehta, ir masak iſ-turiga pret falu, nekā kad tas noteek otradi. Tapat ari labiba, kas no kalmajeem teek fehta libdsenā weetā, tik weegli nenofalst, nekā ta, kuru, libdsenā weetā augusjchu, isſehj kalmajobs. — Sehlas labiba, kas ir wezaka par gadu, kad ta tikusji labi usglabata, isdod stahdus, kuri tik weegli wis ne-iſſfalst, nekā tee, kas iſauguschi no jaunas fehlas labibas.

No sala us augſchu iſwilktahs fehjas war atkal reisahm zaur to pahrlabot, kad tahn ſtipri nowel agri pawafarā. Zaur falu us augſchu iſwilktahs faknes teek zaur welfchanu atkal eefpeefas ſemē atpakat.

Ir flifti preefch ahbolina fehjahm, kad tahn ruden' nogana ar lopeem; jo tad winas naw tik iſturigas ſeemā, tamdeht la tahn zaur to teek pa dauds nokrimfas. Rahteem jeb steebreem waijaga paturet lapas, kas tos aiffargā pret faltumu. Lapas, famehr tahn nosalst, hef tam wehl ari ftahdam dod uſturu un kveefku.

Tik pat labi, kā preeksch labibas stahdeem, ir ari preeksch ahbosina laukeem, kad tos pastahwigi un peeteekofchi nosufina. Slapjums, kas faktahsjahs us ahbosina laukeem, arweenu kaitē ahbosinam.

THE LIBRARY

Bastnojums

J. S. kungam eelsch D., J. T. kungam eelsch F. un M. B. kungam eelsch N. daram zur s̄ho sinamu, ka winu jautajumus pahr „mejchu fulturu“, „grahmatu weshanu“ un „tök'auglu kopschanu“, kuras tee mums peefuhitiusföti, tik ihfi, git mums preefchö tam scheit ruhmes, newaram isskaidrot, un ka tamdeht nahkofchä laikä pahr scheem jautajumeem paftneegsim fewisfchus raksteenus. Sintenis.

Sintenice

Grahmatu galds.

Sada ūnās

to Latveesku drangu sapulcē 11. Decembrī 1891. g. dewis Kurzemes direktors,
Leel-Auzeš mahzitājs Salanowiczs.

(Turpinajum.)

II. Grahmataś, kās neśs daschadas pamañjifchanaś un lo
palafiteś.

5. Wispirms te godam peeminama: K. Mühlenbacha aygerejums „Par walodās dabu un fahku mu“. Jelgawā pē Reinberga. Makšā 30 kap. — Ari ar šīo grāmatiku atkal pasīstamais walodās pratejs Mühlenbacha lgs ir dewis preeksfīshmi un leegibu, kā pahār pa- sfāhbm dūkļajahm gudribas leetahm var runat ūlaidrā, wīseem sapro- tamā walodā. Beenu leetu gan wehl buhtu wchlejees, ta ir, ka grā- matīne hubtu zedolīšķi ūlaidrā.

6. „Daschi jautajumi par Latweefchu walodu“, R. Mühlbacha isslaidroti. Jelgava, Drawneeka apgahdeena. Maksā 15 kap. — Pahr walodu libds schim mums bija loti mos grahmatu. Japree-
zajabs pahr fčo. Ta derechs zīk dascham par pamahzischanu, lai far-

gahs nosegtees pret walodu.

7. „Sehta, Daba, Pafaule“. Sestā burtnīza. Apgaudajis Allunans Jelgavā. Sarakstīta no studentiem Mehtrainē jeb Lehrpatā. (Embach-upi sauz latviski par „Mehtru“). — Tē atrodahs raksti pahr laisīchānu, — skudru dījhiwi, — Indeefchu wezako kulturu un literatūru, — wehstules pahr leelkunga Jeklaba laikem (ihsli jaunki ko palastīes; šēcī lafams pats pirmais svehrests Latweeschu walodā), — pahr baltierīahm, — pahr muhfu falpu stāhwolli. (Runā wišpirms no Dobēles aprinka; bet tais skaitōs, pehz kureem ir spēcis, atrodahs misējumi. Tā fainmeelu kahpta Kursemē ir rehlinata us 17 tuhfti; bet fainmeelu ween, kad pеeskaita tos 1951 meschafargus, ir 20 tuhfti 780, un kur tad wehl seewas un behrni?). Beidsot krahjums dseefmu un dseefmixu, gan ar leelsaku, gan masaku poēnju.

8. „Пособіе при обученіі молодаго солдата изъ Латышей“, *sastādījis* podporučiks Jānis Busčs. Nr 53 ūb-
meju meem. Maksā 50 lāp. — Sarakstītajās tē tem 3000 latviešu jaunelkem, kahdi is gadus kara deeneslā eestabj, pāsnieds wīfās tābjs mahzibas, kas tem teem pirmajos 4 mēnešos ja-eemahzahs, un palihds eemahzītes kreevu walodu. Ta buhs us tam ioti deriga, jo ir itin fapratigi falikta. (Peemehtam īsnehma daschus sīklakus teikumus).

9. „Robinsons“. Prekšskolu bibliotekām. Latvīški no Grieķueneka. Lēpājā, Ilstīna apgahdeena. — Deriga grahmatina un lāks tulksnīši.

5. nodata.

Pee mah̄itaja.

Laipnais laisitajš! Uſaizinu tevi, man nahkt lihdsu uſ Broksteneš
muža muischu, kur džihwo Anglu Biskapa baſnīzas mahzitajš, jee-
nigais Irwines fungš. Biskapa baſnīzas mahzitaji ir eedaliti kahrtās.

